

Akadálymentesítési tervfejezet

a Zákányszéki Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

(Zákányszék, József Attila u. 36., hrsz.:241)

és az iskolához kapcsolódó öltözőépület és sportcsarnok

(Zákányszék, József Attila u. 38., hrsz.: 240)

építési kiviteli tervdokumentációjához

1. AZ AKADÁLYMENTESÍTÉST ÉRINTŐ JOGSZABÁLYOK ÉS ELŐÍRÁSOK ÁTTEKINTÉSE

- Magyarország Alaptörvénye
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- 2007. évi XXII. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény módosításáról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1997. évi LXXVIII. törvény az építet környezet alakításáról és védelméről (ÉTV)
- 253/1997. (XII. 20.) Kormányrendelet az országos településrendezési és építési követelményekről
- 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról
- 10/2006. (II. 16.) OGY határozat az új Országos Fogyatékosügyi Programról
- Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez, komplex akadálymentesítés, 2015

2. ELŐZMÉNYEK

Zákányszék Község Önkormányzata a Zákányszéki Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola épületének akadálymentesítésére a TOP-3.2.1-15-CS1-2016-00043 azonosító számú, "Zákányszék Önkormányzata épületeinek energetikai korszerűsítése" című pályázatot nyújtotta be. A pályázat keretében az épület bejáratai előtt akadálymentes rámpa épül, az iskola épületében az előcsarnokhoz kapcsolódóan akadálymentes WC létesül.

Az általános iskolához egy összekötő folyosóval kapcsolódik a szomszédos ingatlanon fekvő sportcsarnok és öltözőépület. Ezen utóbbi létesítmény akadálymentesítésének megvalósítását a "BM - Az önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása" című pályázat keretében kívánja az önkormányzat megvalósítani. A pályázati terv a sportcsarnok utca felőli akadálymentes megközelítését és egy akadálymentes WC kialakítását tartalmazza. Jelen Az építészeti-műszaki tervdokumentációk részét képezi az építészeti és infokommunikációs akadálymentesítést ismertető akadálymentesítési tervfejezet.

3. A TERVEZETT AKADÁLYMENTESÍTÉS EGYES ELEMEI

A meglévő épületek átalakítása során elvégzendő, a komplex, minden fogyatékosági csoportot kiszolgáló akadálymentesítés megvalósítására irányuló építési munkák:

- 1 db akadálymentes parkoló létesítése az intézmény előtti közterületen
- akadálymentes rámpák létesítése a bejáratok előtt
- akadálymentes bejáratok kialakítása
- az épületen belüli akadálymentes közlekedés biztosítása (nyílászárók, padlóburkolatok)
- akadálymentes WC-mosdó helyiségek kialakítása
- infokommunikációs akadálymentesítés (információs rendszer, induktív hurkos berendezés)

3.1. AZ ÉPÜLETEK MEGKÖZELÍTÉSE JÁRMŰVEL ÉS GYALOGOSAN

Az iskola bejárata előtt, a József Attila utcában közterületen, a bejáratától mért 50 méteren belül szükséges kialakítani 1 db merőleges beállású akadálymentes parkolót 3,60 x 5,50 m befoglaló mérettel, kiselemes beton térkő burkolattal, mely a ki- és beszálláshoz, és a kerekesszékekkel való manőverezéshez szükséges 1,50 m szélességű közlekedő sávot is magába foglalja.

Az akadálymentes parkolóhelynél a kiselemes térkő burkolaton fehér színű, a tartós útburkolati jelek előállításához használt, üvegszemcse adalékkal érdesített thermoplasztikus bevonattal kell felfesteni az akadálymentesség nemzetközi jelét (ISA logót), a biztonsági sáv ferdén becsíkozva emelhető ki.

A parkolót a könnyebb megtalálhatóság és az illetéktelen használat elkerülése érdekében a KRESZ szabályainak megfelelően kialakított, akadálymentes szimbólummal ellátott táblával is jelölni kell.

Az iskolaépület főbejárata és a sportcsarnok bejárata a József Attila utca felől közelíthető meg, az épületek előtt betonozott utcai járda található. A intézmény telkén belül a főbejáratok felé vezető kiselemes térkő járda egyenletes és sík felületű legyen, a burkolat felületi érdessége a 0,5 cm-t ne haladja meg. A megfelelő vízelvezetés biztosítására a járdafelület legfeljebb 1,5 %-os maximális oldallejtéssel bírjon. Amennyiben a gyalogos közlekedés útvonalán vízelvezető rácsot kell beépíteni, a rácsok nagysága legfeljebb 2x2 cm legyen a bottal ill. mankóval történő biztonságos közlekedés érdekében.

3.2. AKADÁLYMENTES RÁMPÁK ÉPÍTÉSE

Az iskola utcai főbejárata előtt új, L-alakú akadálymentes kétkarú rámpa készül. Az egyenként 4,50 m hosszúságú, 5 % lejtésű rámpaok összesen 45 cm-t hidalnak át, a karszélesség 1,50 m, a közbenső pihenő mérete 1,50 x 1,50 m. Az iskolaépület udvar felőli bejáratánál valamint a sportcsarnok bejárat szélfogója előtt 9,00 m hosszúságú, egy rámpakarból álló akadálymentes rámpa létesül, a karszélessége 1,50 m a sportcsarnoknál

2,20 m. A rámpák mindkét oldalán 15 cm széles, 10 cm magas lecsúszást gátló szegély lesz kialakítva. A szegély tetején induló korlátok a járófelülettől számított 0,70 és 0,95 m magasságban felszerelt kettős kapaszkodóval lesznek ellátva, a könnyen markolható kapaszkodó kör keresztmetszetű, 4,5-5 cm átmérőjű rozsdamentes hegesztett acélcsőből készül, szálcsiszolt felülettel. A kapaszkodókat az iskola bejáratához vezető rámpánál a közbenső pihenőn folyamatosan tovább kell vezetni vízszintesen, a korláttúlnyúlás 0,30 m, ahol a túlnyúlás nem teremt balesetveszélyes helyzetet. A rámpák fagyálló, flexibilis ragasztóba rakott csúszásmentes greslap járófelülettel készül. A rámpák indulásánál és a bejárat előtti érkező pihenőnél legalább 1,50x1,50 m vízszintes szabad terület szükséges a kerekesszékekkel való manőverezés biztosítására. Az iskola előtti rámpánál a kerítéskapu és a rámpa indulása között 1,50x1,50 m szabad helynek kell maradnia, amennyiben ez nem biztosítható, akkor a kerítéskapu elhagyandó.

3.3. AKADÁLYMENTES FŐBEJÁRATOK

Az iskola József Attila utcai főbejáratánál és a szélfogó belső oldalán a 310/260 cm méretű fix oldalbevilágítós üvegfalban 100+60/260 cm névleges méretű aszimmetrikus ajtók lesznek kialakítva, az udvar felőli bejáratnál 200/260 cm névleges méretű, kétszárnyú, hőszigetelő üvegezéssel ellátott, mélyen üvegezett ajtó kerül beépítésre, így az előírt minimum 90/190 cm tiszta nyílásméret biztosított. A sportcsarnok melletti előtér József Attila utca felé nyíló szélfogójánál 1-1 db 220/210 cm névleges méretű kétszárnyú lesz beépítve. A bejárat ajtók mindkét oldalán rendelkezésre áll a kerekesszékekkel történő mozgáshoz és manőverezéshez a megfelelő méretű (1,50 x 1,50 m) vízszintes hely. A bejárat ajtók üvegezése a padlószinttől mért 0,30 m alá nem nyúlhat az üvegezés sérülésének elkerülése érdekében, az ajtószárnyak alján 30 cm magasságú rozsdamentes acél rugdosó lemez lesz felszerelve az ütközés elleni védelem céljából. Az üvegezett felület ragasztott biztonsági üvegezéssel készüljön. Az üvegezést a járófelülettől mért 1,50 m magasságban elhelyezett kontrasztos jelzésekkel (pl.: élénk színű öntapadós körök) kell vizuálisan érzékelhetővé tenni. A homlokzati felületképzésének színe és a bejárat ajtók színe között a megfelelő színkontrasztot biztosítani kell.

3.4. VÍZSZINTES KÖZLEKEDÉS AZ ÉPÜLETEKBEN

Az iskola épületében a meglévő közlekedők szabad szélessége mindenütt meghaladja a minimálisan szükséges 1,20 m szélességet, belógó akadályok a szabad szélességet nem csökkenthetik. A közlekedőkben biztosított a kerekesszékekkel közlekedők számára a megfordulás. A szabad belmagasság 2,20 m-nél mindenütt nagyobb, lelógó akadályok az előírt szabad belmagasságot nem csökkenthetik. A közlekedők meglévő padlóburkolata nem tükröző felületű, könnyen tisztítható matt kerámialap, a sportcsarnok felé vezető folyosó meglévő burkolata PVC, az új akadálymentes vizes helyiségekben csúszásmentes greslap burkolat készül.

Az épületen belüli akadálymentes közlekedés biztosítására a régi iskola épülete és a sportcsarnok felé vezető összekötő folyosók végén lévő 150/260 m névleges méretű kétszárnyú ajtók szárnyait aszimmetrikus szárnyúakra kell cserélni, hogy így a rendszeresen használt ajtószárnyaknál az akadálymentes használathoz a 90 cm tiszta nyílásméret biztosított legyen. A kezelőszervek, kilincsek az akadálymentes elérési sávban, 0,90-1,10 m közötti magasságban helyezendők el. A nyíló ajtóknál a kilincsek U-alakúak, egy kézzel forgathatóak, könnyen kezelhetőek, és kontrasztos, jól észlelhető színűek legyenek. Az ajtók kerete és az ajtószárnyak, valamint az ajtó és a fal közötti színkontrasztot a megfelelő színárnyalatok megválasztásával kell kialakítani.

3.5. AKADÁLYMENTES ILLEMHELYEK

Az iskola épületének földszintjén az előcsarnokból nyílóan 1 db nemektől független akadálymentes WC helyiség létesül. A sportcsarnokhoz kapcsolódó öltözői épületszárnyban a szertár mellett létesül 1 db akadálymentes WC (BM-pályázat keretében). Az akadálymentes WC helyiségeket a funkciójától eltérő célokra használni – pl. takarítószer tárolás, raktár stb. – illetve az intézmény nyitvatartási idejében kulcsra zárva tartani törvényellenes, ezért tilos!

Az akadálymentesen használható vizes helyiségek bejárata minimum 90 cm szabad nyílászélességű, küszöbmentes kivitelű ajtó, melynek belső oldalára 70 magasságban 60 cm hosszúságú behúzó kapaszkodót kell felszerelni. Az ajtók kilincsét a padlószinttől 1,00 m magasságban kell beépíteni, olyan hajlított kilincset kell alkalmazni, hogy az egy kézzel is könnyen forgatható, működtethető legyen. Az ajtókra könnyen kezelhető, kívülről pénzérmével is nyitható szabad-foglalt jelzéssel ellátott zárószerkezet felszerelése szükséges.

Az iskolai akadálymentes WC-ben a 700 mm kinyúlású, hátsó kifolyású porcelán WC csészét az építész terv szerinti elhelyezéssel, a háromirányú megközelítés biztosításával kell beépíteni a WC helyiségben a faltól 45 cm-es tengelytávolsággal, a padlósík felett 46-48 cm-es használati szintmagassággal. A falba építve vagy beépített keretes, fal elé szerelhető vázban kell elhelyezni a nyomólappal működtethető víztartályt. A WC-csészére folyamatos kialakítású ülőkét kell felszerelni. Figyelem! Elülső kikönnnyítéssel készített WC berendezés és elülső kivágással rendelkező WC-ülőke nem használható! A WC-kagyló rögzítéséhez megválasztott kötőelemek és a rögzítés tegyék lehetővé 4 kN mértékű statikus terhelés biztonságos viselését. A WC kagylók tér felőli oldalán 90 cm széles és 1,20 m hosszúságú szabad hely, a WC-csésze előtt pedig minimum 1,35 m hosszúságú hely álljon rendelkezésre, melybe semmilyen szerkezet, berendezés, szerelvény nem nyúlhat be. A WC helyiségben a falon 1,10-1,35 m közötti magasságban ruhaakasztót kell felszerelni.

A kerekesszékből történő átülés segítése érdekében a WC-csésze mindkét oldalán kapaszkodó lesz elhelyezve. A WC-kagyló fal felőli oldalán 4 cm átmérőjű, 80 cm hosszú vízszintes fix, fehér szinterezett kapaszkodót kell felszerelni a járófelülettől számított 75 cm magasságban. A WC-csésze tér felőli oldalán a WC berendezés tengelyétől 30 cm távolságban ugyancsak 75 cm magasságban felhajtható, 4 cm átmérőjű, 80 cm hosszú, WC-papír tartóval ellátott,

fehér színterézett vízszintes kapaszkodót kell felszerelni. Az alkalmazott kötőelemeket a kapaszkodókra ható 2 kN terhelés biztonságos viselésére kell méretezni. A vészjelzés lehetőségét a WC-kagyló fal felőli oldalán 1,10 m, magasságban felszerelt kapcsolóval és a padlószinttől 0,30 m-re lenyúló zsinórral is működtethető kapcsolóval kell megoldani. A vészjelző használat esetén a helyiségen kívül az ajtó felett fény- és hangjelzést ad. A villanykapcsoló mellett be kell építeni és felirattal kell ellátni a vészjelző nyugtázó kapcsolóját.

A mosdó megközelítéséhez a mosdókagyló előtt minimum 80 cm széles és 120 cm hosszúságú szabad hely álljon rendelkezésre. A konkáv peremkialakítású mosdókagylót maximum 85 cm használati magasságban, a hozzá tartozó rögzítő elemek segítségével kell felszerelni. A mosdót könnyen kezelhető, leforrázás elleni védelemmel ellátott karos csapterleppel, 70 cm magasságig térdszabad helyet biztosító, falsíkba építhető mosdó szifonnal, flexibilis csővel kell szerelni. A mosdónál alkalmazott kötőelemeket a mosdókagylóra ható 4 kN mértékű terhelés biztonságos viselésére kell méretezni.

A mosdó felett 600 x 900 mm méretű tükröt kell felszerelni 1,00 m-es alsó síkkal, mely lehetővé teszi, hogy a kerekesszékes használaton kívül állva is teljes értékűen használható legyen.

A WC-kagylók melletti falon, könnyen elérhető helyen WC-kefe tartót és fedeles intim hulladékgyűjtőt kell felszerelni.

A mosdók közelében könnyen kezelhető, lehetőleg karos folyékony szappan adagolót kell a falra szerelni legfeljebb 1,10-1,25 m magasságban. A mosdók mellett a falon könnyen kezelhető és hozzáférhető papírtörölköző tartót vagy kézszáritó automatát kell elhelyezni a padlószíntől mért 1,10-1,25 m használati szintmagasságban. A mosdók mellett nyitott tetejű falra szerelt hulladékgyűjtő elhelyezése is szükséges, tetejének magassága 50-75 cm lehet, alatta 25 cm szabad helyet kell biztosítani.

A villanykapcsoló a helyiség belsejében, az ajtó kilincs felőli oldalára kerüljön a falfelületre 100 cm szerelési magasságba. Mozgásérzékelős vagy időkapcsolóval ellátott világítás alkalmazása tilos!

A szaniterek fehér színűek, ezért a falfelületeket a berendezési tárgytól kontrasztosan elütő színű – pasztell színárnyalatú is lehet – matt felületű, csillogás- és káprázásmentes, homogén csempeburkolattal kell ellátni. Célszerű egy kontrasztos – a berendezési tárgytól elütő színű – csempesávot körbevezetni a 90 és 110 cm közötti magasságban a tájékozódás megkönnyítésére.

A WC-mosdó helyiségek padlóburkolata csúszásgátolt felületű, nedves állapotban is csúszásmentes felületű matt, csillogás- és káprázásmentes, anyagában színezett gres lapokból készül, mely színével a csempeburkolattól és a szaniterektől, kapaszkodóktól is kontrasztosan elütő, a fali csempénél sötétebb árnyalatú legyen. A kiválasztott burkolatokat

az építész és a rehabilitációs szakmérnökkel egyeztetni szükséges, alkalmazásuk a tervezők általi jóváhagyás után lehetséges.

3.6. INFORMÁCIÓS RENDSZER

Az oktatási épületben valamit a hozzá folyosóval kapcsolódó régi iskola épületében és a sportcsarnok létesítményben való tájékozódás és információszerzés megkönnyítése érdekében könnyen olvasható és értelmezhető információs rendszert kell alkalmazni megfelelő méretű feliratokkal és szimbólumokkal, mely az épületek valamennyi használója számára segítséget jelent, ugyanakkor különösen fontos szerepet játszik az érzékszervi sérültségük miatt hátrányos helyzetű személyek tájékozódásának segítésében. A táblák a falfelülettől kontrasztosan elütő alapszínükkel, matt, csillogásmentes felületükkel segítsék a gyengén- vagy aliglátó személyek tájékozódását. Jól olvasható betűtípust kell használni: a félkövér, talpnélküli, jó arányú – például Arial, Gill, Helvetica, stb. – betűcsaládok alkalmazása ajánlott. A feliratok, szimbólumok cm-ben kifejezett mérete a m-ben kifejezett észlelési távolság legalább 1,5-szerese legyen, de a betűk minimális mérete 2,5 cm legyen.

Az akadálymentes WC-k ajtajának külső oldalán 1,50 m-es szemmagasságban az akadálymentesség nemzetközi jelét tartalmazó piktogramot kell elhelyezni, mely ne legyen kisebb 15 cm-nél. A mindenki által használt helyiségeknél az ajtók kilincs felőli oldalán a falfelületen 1,50 m-es szemmagasságban elhelyezett felirattal az adott helyiség funkcióját jelölő információs táblákat kell elhelyezni, melyeket Braille-feliratokkal is el kell látni.

3.7. INFOKOMMUNIKÁCIÓS BERENDEZÉSEK, ESZKÖZÖK

A hallássérültekkel való kommunikáció elősegítése érdekében az oktatási épületben be kell szerezni legalább 1 db rádióhullámmal működő FM rendszerű, nyakba akasztható indukciós hurokkal ellátott mobil adó-vevő berendezést.

A kivitelezés során a komplex akadálymentesítést érintő beépítendő anyagok, berendezések, színek kiválasztása, alkalmazása csak az építész és a rehabilitációs környezettervező szakmérnök tervező bevonásával, az érintett tervezők jóváhagyásával történhet.

Szeged, 2017. december hó

Kiss Ágoston

rehabilitációs környezettervező szakmérnök

oklevél száma: 6105/2010.

okl. építészmérnök

É 06-0057/18

6753 Szeged, Újföld sor 22.